

2. Kremer, B. (2005) *Réflexions d'un praticien sur une étape de la formation des interprètes de conférence: approche méthodologique et pédagogique*. *Meta* 50, pp.785–794.

3. Mueller, P., & Oppenheimer, D. (2014) *The Pen Is Mightier than the Keyboard*. *Psychological Science* 25 (6), pp.1159–1168.

4. Ouvrard, G. (2014) *Les principaux aspects pratiques de la mission d'interprétation consecutive officielle*, *Traduire* 230, pp.108-124. Online. Available <https://doi.org/10.4000/traduire.639>

ПРИЙОМИ І СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ У ПЕРЕКЛАДІ ЗАСОБІВ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ПОЗИТИВНОЇ ВВІЧЛИВОСТІ У ПУБЛІЧНОМУ МОВЛЕННІ

Христина Фреїв
перекладач-фрілансер
м. Тернопіль, Україна

Серед культурних чинників, що впливають на процес перекладу, ввічливість є одним із основних. Варто пам'ятати, що кожна мова має свої особливості, тому їх знання вкрай необхідне для перекладача, оскільки існує безліч інференційних та прихованих сенсів, закладених у культурному походженні мовця (адресанта), перекладача та слухача (адресата). Переклад як крос-лінгвістична, а також соціокультурна практика не може забезпечити абсолютну еквівалентність вихідної і цільової мов через крос-культурні та міжкультурні відмінності в нормах ввічливості та лінгвокультурних аспектах прояву їх правил. Проаналізуємо приклади використання засобів вербалізації позитивної ввічливості в політичному дискурсі та прийоми і способи їх відтворення українською мовою.

“There’s nobody that’s better, smarter or a better leader than Viktor Orbán. He’s fantastic [4]”.

«Немає кращого та наймудрішого лідера. Він – великий лідер, фантастичний лідер [1]».

Лексичні одиниці в обидвох варіантах — всі з позитивною оцінкою, вжито прикметники в вищих ступенях порівняння **better** — **кращого**, проте в випадку **smarter** — **наймудрішого** ступінь порівняння змінено на найвищий. Загалом вони відтворені в перекладі схожими за семантичною структурою словами. Конструкція

There's nobody — Немає кращого також вказує на стратегію перебільшення.

“It could save lives. Potentially, it could also lead to negotiations on a political settlement to end the civil war so that everybody can focus their attention on destroying ISIL [3]”.

«Це (припинення бойових дій в Сирії – Ред.) могло б урятувати життя. Потенційно це може також привести до переговорів щодо політичного врегулювання, щоб покласти край громадянській війні, а також щоб усі могли зосередити свою увагу на знищенні «ІДІЛ» [2]».

Посилено дію стратегії позитивної ввічливості за допомогою трансформації модуляції *to end the civil war — щоб покласти край громадянській війні* та відтворено хеджування модального дієслова *could save lives — могло б урятувати життя*.

Важливо насамперед вміти ідентифікувати маркери позитивної ввічливості, адже вони можуть проявлятися через різноманітні засоби. Це не обов'язково повинна бути лише одна лексема, їх може бути декілька, тому для цілісного аналізу потрібно враховувати все висловлювання. Досить часто вони виражаються за допомогою інтенсифікаторів, що позитивно впливають на такі мовленнєві акти, як висловлення подяки, компліменту чи перебільшення. У таких випадках ввічливість реалізується за допомогою декількох маркерів, наприклад, ступеня порівняння прикметників чи кількісного узагальнення.

Список використаних джерел

1. «Найкращий та фантастичний лідер»: Трамп «засипав» компліментами Орбана під час зустрічі. УНІАН : веб-сайт. URL: <https://www.unian.ua/politics/tramp-i-orban-ekspresident-ssha-nazvav-orbana-naumudrishim-politikom-12567975.html> (дата звернення: 01.06.2025).

2. Обама сподівається, що перемир'я в Сирії спрацює. Укрінформ : веб-сайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/1972840-obama-spodivaetsa-so-peremira-v-sirii-sprache.html> (дата звернення: 01.06.2025).

3. Remarks by the President on Progress Against ISIL. National Archives (.gov) : веб-сайт. URL: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/02/25/remarks-president-progress-against-isil> (дата звернення: 01.06.2025).

4. Trump praises 'fantastic' Viktor Orbán while hosting Hungarian autocrat at Mar-a-Lago for meeting and concert. CNN : веб-сайт. URL: <https://edition.cnn.com/2024/03/08/politics/trump-orban-mar-a-lago/index.html> (дата звернення: 01.06.2025).